

**МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ QR-КВЕСТУ
НА УРОЦІ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ В СТАРШІЙ ЛАНЦІ
(НА МАТЕРІАЛІ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ Т. ЯКОВЕНКО)**

Постановка проблеми. Одна із сучасних важливих вимог освітнього процесу полягає в тому, що навчання для дитини має бути цікавим. Тому, перед педагогами постає проблема знайти щось нове аби заохотити дітей працювати в команді, навчити їх передбачати різні обставини, зважувати всі сумніви та швидко приймати рішення, спонукати до більш глибокого вивчення будь-якої теми. Саме для реалізації такого завдання традиційні педагогічні засоби організації освітнього процесу все частіше не спрацьовують, потрібні нові методичні технології. Ось чому найбільш мобільними та зручними на сьогодні є інформаційно-комунікативні технології. Серед методів, що належать до цієї технологій, є QR-квести.

Нині проблема читання, особливо позакласного читання, дуже актуальна. Усе частіше педагоги спостерігають за тим, що учні стали менше читати. Переважна частина учнів вважає читання непродуктивною тратою часу, тому вони надають перевагу екранізованим версіям творів, роботі на комп'ютері, музиці, Інтернету. Саме тому читання книг у системі літературної освіти гостро постало в останні роки. Тому, перед педагогами постає питання, як заохотити учнів читати літературу, зокрема на уроках позакласного читання.

Важливим питанням наразі є впровадження ІКТ, таких як QR-квест, в процесі навчання, зокрема у системі літературної освіти. Тому, актуальність обраної проблеми, її недостатнє теоретичне висвітлення, а також практичне застосування і вимагає подальших досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розробці та використанню складових мобільних середовищ навчання, зокрема питання розвитку технології QR-квесту у навчальному процесі активно досліджуються вітчизняними і

зарубіжними науковцями, серед яких відзначаємо Є. Багузіну, Т. Бондаренко, О. Волкову, Н. Гончарову, М. Кадемію, В. Шмідт та ін.

Мета статті полягає у вивченні методики використання QR-квесту на уроці позакласного читання в старшій ланці (на матеріалі життєтворчості Т. Яковенко).

Виклад основного матеріалу. Нині мобільне навчання є новою освітньою парадигмою, на основі якої створюється нове навчальне середовище, де учні можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці. Саме це робить сам процес навчання всеосяжним та мотивує до безперервної освіти та навчання протягом усього життя. Звертаємо увагу, що до основних переваг мобільного навчання можна віднести: безперервний доступ до навчальних матеріалів; можливість навчатися будь-де та будь-коли; компактність мобільних пристроїв; підвищену інтерактивність навчання; зручність застосування послуг мобільного навчання; персоналізованість навчання. Н. Рашевська зазначає, що особливими властивостями мобільного навчання є: придатність до одночасної взаємодії як з одним учнем, так і з групою; можливість динамічного генерування навчального матеріалу в залежності від місцезнаходження учнів, контексту навчання та способу використання мобільних пристроїв; можливість виконання окремих дискретних у часі навчальних дій учнів у будь-який час і в будь-якому місці [6, с. 295].

Робимо акцент на тому, що найбільш актуальним і затребуваним є використання QR-кодів у формуванні інформаційної складової навчального середовища й під час впровадження в освіті підходу BYOD (Bring Your Own Device – принеси свій власний пристрій). Практично будь-який мобільний пристрій легко розпізнає та розшифровує інформацію, що закодована за допомогою QR-коду [3, с. 33].

Звертаємо увагу, що одна із сучасних важливих вимог освітнього процесу полягає в тому, що навчання для дитини має бути цікавим. Тому, перед педагогами постає проблема знайти щось нове аби заохотити дітей працювати в команді, навчити їх передбачати різні обставини, зважувати всі сумніви та

швидко приймати рішення, спонукати до більш глибокого вивчення будь-якої теми. Для реалізації такого завдання найбільш мобільними та зручними на сьогодні є інформаційно-комунікаційні технології, зокрема QR-квести, тобто квести, які побудовані на основі QR-кодів.

Під QR-кодом (від англ. quick response, що в перекладі означає швидкий відгук) розуміємо матричний (двовірний) код, який розроблений і представлений в 1994 р. в Японії компанією «Denso Wave», що дозволяє зчитувати та розпізнавати велику кількість інформації непрофесійним обладнанням (за допомогою фотокамери мобільного телефону, планшета або ноутбука з відеокамерою, на яких встановлена програма для зчитування QR). Звертаємо увагу на те, що QR-коди візуально представлені у вигляді чорно-білих квадратів, що нагадують лабіринт. Всередині QR-коду закодована службова інформація, яка дозволяє визначити, що саме зашифровано: гіперпосилання, текст, адреса електронної пошти, номер телефону, географічні координати або інші дані.

Уроки позакласного читання відіграють важливу роль у вивченні літератури. Вони сприяють розвитку читацької самостійності учнів, формуванню їх читацьких інтересів, стимулюють читання, яке, насамперед, є основою шкільного курсу. А розвиток читацької культури в учнів на уроках позакласного читання сприяє підвищенню рівня сформованості низки читацьких умінь і навичок.

Важливою вимогою освітнього процесу є те, що навчання для дитини має бути цікавим. Тому педагоги змушені шукати все нові методики, щоб зацікавити учнів у навчанні. Однією з таких методик – вивчення творів позакласного читання на основі QR-квесту.

Пропонуємо Вашій увазі розробку QR-квесту для уроку позакласного читання з вивчення життєтворчості Тетяни Яковенко.

Перед початком гри QR-квесту, учні ознайомлюються з життєтворчістю Тетяни Яковенко, відомою поетесою, науковицею і громадською діячкою, за

допомогою зчитування інформації через QR-коди. Генерування кодів будемо здійснювати через онлайн сервіс «QR Code Generator» [5].

Яковенко Тетяна Василівна народилась 16 травня 1954 р. у с. Соболівка Теплицького р-ну на Вінниччині [4]. Детальніше про біографію див. QR-коди подані нижче.

Рис.1. QR-коди життєтворчості Яковенко Т.

До початку квесту формуються дві команди учнів, на смартфони встановлюються програми для зчитування QR-кодів (якщо до цього вони не були установлені). Визначаються капітани команд. Капітанам команд на руки видається бланк з кросвордом, заготовлені QR-коди – запитання до кросворду (табл. 1). Переможцем стає та команда, яка раніше за всіх впоралась із заповнення кросворду.

Таблиця 1.

Запитання до кросворду «Життєтворчість Тетяни Яковенко»

№ запитання	Запитання, зашифрована в QR-кодах
1	

2	
3	
4	
5	
6	

7	
8	

Під час гри школярі сканують QR-коди, зчитують запитання до кросворду, шукають на них відповіді (використовуючи при цьому всі доступні джерела) та записують їх у бланк кросворду. Після закінчення здають розгаданий кросворд організатору гри. Додаткові бали може отримати та команда, яка додала до кросворду розгорнуті відповіді, тобто підготувала повідомлення.

Наступним етапом є етап підсумків проведення квесту. Оголошується команда, яка виграла у QR-квесті.

Висновки. Таким чином, сучасні учні практично не уявляють життя без смартфона. Оскільки з його використанням учнями здійснюються більшість повсякденних дій: спілкування у соціальних мережах, переглядання фільмів, розваги, пошук потрібної інформації, прослуховування музики тощо. Тому залучення технологій з використанням мобільного телефону на уроках літератури додатково заохотить школярів до вивчення предмета. Отже, доцільно використовувати QR-кодування на уроках української літератури, в т. ч. і на уроках позакласного читання.

Запропонований QR-квест «Життєтворчість Т. Яковенко» має на меті сприяти формуванню навичок інформаційного пошуку та вдумливого використання інформаційних джерел; розвитку навичок співпраці, командної

роботи і взаємодопомоги; розвитку допитливості, активності, ввічливості, уважності, акуратності; створенню умови для формування інформаційної культури учнів; мотивувати учнів до використання гаджетів в освітніх цілях.

Література

1. Бондаренко В. QR-код як інструмент маркетингової діяльності бібліотеки. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. № 5. С. 127–142.

2. Гапеева О. Л. WebQuest технологія у навчанні студентів за програмою підготовки офіцерів запасу. *Науковий вісник НЛТУ України* : зб. наук.-техн. праць. 2011. Вип. 21.1. С. 335–340.

3. Дідура Л. Магічні коди, або Ласкаво просимо на QR-квест. *Вихователь-методист дошк. закл. : щоміс. спеціаліз. журн.* 2019. № 4. С. 33.

4. Кристофорова Т. П., Слотюк Г. М. Тендітний всесвіт слова Тетяни Яковенко: до 55-річчя від дня народж.: бібліогр. покажч. Вінниця, 2009. 64 с.

5. Онлайн генератор QR-кодів. URL: <https://ru.qr-code-generator.com>

6. Рашевська Н. В. Технології мобільного навчання. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2012. Вип. 35. С. 295-301.

Гораш Вікторія – здобувач ступеня вищої освіти бакалавра факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: особливості створення й проведення QR-квесту в системі літературної освіти.

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, асистент Петрович О. Б.